

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Intărirea

alegerii de metropolit.

Eri ni-a adus firul electric îmbucurătoare scire, că Preainălțatul nostru Impărat și Rege Francisc Iosif I. s'a îndurat preagrațios a aproba și întări votul mării-tului nostru congres național-bisericesc, prin care Preasânția Sa Domnul IOAN MEȚIANU, episcopul Aradului, a fost ales de Archiepiscop și Metropolit al Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania.

În fața acestui fapt, strigăm cu simțită bucurie:

Trăescă Maiestatea Sa Preabunul nostru Domnitoriu! Traiască înaltul guvern al țerei.

Trăescă noul nostru archiepiscop și metropolit Preainalt Sântia Sa IOAN MEȚIANU!

Trăescă măritul nostru congres național-bisericesc, care l'a ridicat la înalta și meritata pozițiune, prin votul său!

Notă oficiasă.

Domnul ministru r. u. pentru agricultură, prin rescriptul său din 22 l. c. Nrul 6576 aduce la cunoștința acestui consistoriu, că dorind a veni după putință întru ajutorii cultivătorilor de vfi și în specie a proprietarilor mai mici ale viilor bântuite de phylloxera, a dispus ca bărbații de specialitate, cari se află la dispoziția sa, să compună un manual, care să cuprindă în sine

un îndreptariu tolositoriu despre cele ce un vieri trebuie mai cu samă să știe pentru ași apăra viea.

Acest îndreptariu constă din 9 părți și un adnex, e înzestrat cu 143 de chipuri explicative și e scris într'un limbaj simplu și ușor de înțeles.

Pentru ca învățăturile acestui îndreptariu să pătrundă cât mai adânc în straturile poporului, și să realizeze folos în viață, domnul ministru apellază în prima linie la concursul preoților și învățătorilor, cari sunt cei mai apți pentru acesta.

Acest îndreptariu se va trimite gratuit fiecărui preot sau învățătoriu care se va adresa cu cererea fie și numai pe o cartă postală către secțiunea de vieri a ministeriului r. u. de agricultură (a földmíveléstügyi m. kir. ministerium szőlészeti osztályához Budapest).

Aducându-se acesta la cunoștința celor interesați, preoții și învățătorii din comunele în cari se cultivă vieri, sunt provocați a cere trimiterea celui îndreptariu și a stării întru lăfșirea conținutului lui atât în școlă cât și afară de școlă.

Sibiu, din ședința senatului școlar învintă la 28 Ianuarie 1899.

Consistoriul archidieceșan,

Dr. II. Pușcariu m. p.

archim., vicariu archiepiscopesc

Dr. Elie Cristea m. p.,
secretariu cons.

Contra încărcării elevilor.

Ministrul nostru de culte și instrucțiune publică, dl Dr. Wlassics, care tocmai este pe cale a se despărți de resoltul său în urma dimisiunii întregului cabinet Bánffy, a trimis în timpul din urmă tuturor autorităților școlare din țară o ordinațiune, de care se vor bucura nu întru atât profesorii, cât mai ales elevii școlilor noastre medii. Cuprinsul ei privește mersul învăț-

mântului și al instrucțiunii de preste săptămână, și țintesc într'acolo, să fie în de cursul prelegerilor astfel instruiți, încât toți să cuprindă deja din școlă esența obiectului propus, și astfel acasă să nu mai fie avisați bieții băieți a bovisa cu ceasurile; iar preste Dumineci peste tot să fie scuțiți de ori-ce învățare de lecțiuni și de ocupațiuni de casă. Scopul acestei dispozițiuni este, ca astfel elevii să pótă gusta fără gânduri deplină libertate și recreațiunea atât de necesară mai ales lor, în frageda vîrstă de des-voltare.

Iată ordinațiunea:

Nr. 1513/899.

„Precum am accentuat deja de repetite ori, *prea marea încărcare* este o chestiune care privește nu numai *planul de învățământ*, ci și *metodul*. Guvernul instrucțiunii este întărit în această convingere prin rapórtelile organelor încredințate cu inspecțiunea învățământului, din cari reese, că defectele împreunate cu prea marea încărcare, apar în formă mai domólă acolo, unde principiile metodice cari servesc de basă la instrucțiune în școlile medii și espuse în diversele instrucțiuni, se bucură de o considerațiune rațională și conștientă. Un principiu mai important al instrucțiunilor este acela, că o împărțășire simplă a cunoștințelor nu asigură adevăratul succes. Darea așanumitelor lecțiuni (ceea-ce nici nu se pótă numai instrucțiune), trebuie abandonată, și locul ei trebuie să-l ocupe o purcedere instructivă, intensivă, carea constă în aceea, că profesorul desbete și analizează împreună cu elevii din întregă clasa, materialul prescriș în planul de învățământ. În casuri de asemenea purcedere, elevii trebuie să-și însușescă în școlă esența materialului; iar în ocupațiunile de acasă ar trebui să se mărginescă cel mult la întărirea celor auzite și învățate în școlă, și în cas de trebuință la aplicarea scripturistică a lor.

„Cu regret se pótă însă esperia, că încă în multe locuri elevii sunt îngre-

unați cu prea multe lecțiuni și ocupațiuni scripturice de casă, ceea-ce este a se căuta de o parte — recunosc — în de regulă prea marea împopulare a claselor, ceea ce îngreunază mult posibilitatea aplicării unei instrucțiuni corecte, dară de altă parte și în desconsiderarea recerincelor metodice, ađi în general cunoscute și atinse mai sus. Am înțeles că profesorii unor școle medii dau și pe unica ăi de repaus din săptămână, pe Duminecă, atâtea ocupațiuni scripturice, desemnuri, material de învățat etc., încât elevii nici barem în ăiua această nu pot să iee parte la ocupațiunile de o atingere mai intimă cu familia și menite a procura spiritului obosit o distracțiune nobilă, și nu se pot bucura de un repaus re-creator.

„Întru cât deci corpurile învățătorești, împedecate de influința nefavorabilă a diferitelor greutăți esterne, nu ar fi în stare — aplicând consecuent principiile metodice recomandate de instrucțiuni, — a scări în mod însemnat și în ăilele de lucru, măsura lucrărilor de casă: *să nisuiască cel puțin într'acolo* — și în această privință contez la întrevinirea directoratelor regesci — *ca în Dumineci, cari și de altcum sunt unicele ăile întregi de repaus peste săptămână, să fie elevii posibiliter de tot scuțiți de învățarea lecțiunilor și de lucrări de casă.*

„Intrebuintând în mod conștientos timpul de instrucțiune de preste săptămână, țin din parte-mi posibilă ajungerea acestui scop și cred că urmările binecuvântate ale repausului de Duminecă se vor manifesta în aceea că elevii se vor apuca de munca școlară a săptămânei viitoare cu mai mare vivacitate și mai temeinic interes.

Budapesta, 4 Ianuarie, 1899.

Wlassics m. p.

Din parte-ne nu putem decât aproba dispozițiunile acestui ordin, mai ales că într'adevăr atinge o chestiune de mare importanță pentru desvoltarea tinerelor generațiuni. Preste tot se

FOIȚA.

Amăgitore ca marea...

de

Contessa Laura.

Din zorii dimineții așteptau sosirea regimentului. Departe de lumea mare, acolo unde viața curge în liniște ca o vale lină, așa ceva se presintă ca un eveniment! Până și cel mai simplu econom îi vede prea bucurios pe câțiva soldați voioși, cari caută, în timp de pace, odihnă sub coperișul său. Ómenii se adună la taifasuri, și sciricesc ce se întemplă în apropierea mașinelor bu-buitoare.

Deși era deja mijlocul lui Aprile, aerul era săgetător și rece. Pe munții din apropiere zăpada zăcea încă troene mari, și vântul sufla aspru de către miază-nopțe; sórele însă strălucea în lumină de primăvară și acoperea totul cu rațele sale. Fetele cu deosebire în această ăi se purtau sprinten, alergau și își isprăviau lucrul cu mare sîrguință. Pentru-că voiau se fie libere, să pótă vedé și ele intrarea în sat a trupelor.

— Cât e de vesel acum și sórele! dise o fată către cealaltă, suflând în degetele-i amorțite de frig.

— Fórte cuminte face — răspunse ceea-laltă, căci așa și soldații vor fi mai voioși.

Și inima lor bătea cu vehemență la acest gând.

Tropote de cai, sunete de trîmbiți... ei sunt!... ei sunt!.. regimentul.

Intreg satul primi cu bucurie pe cei sosiți.

Armele zuruiau; risuri vesele; sute de limbăgiuri se mestecau unul într'altul; viață, vioiciune, voie bună, domnea pretutindenea.

La hotelul „Alba-Luna“, în odaia cea lungă și scunlă de prândit, stăteau ofierii în uniformă lor de serviciu, obosiți de drumul lung, și la focul ce bubuia vesel în sobă își încăldeau ciobotele înalte în tureci. Toți ómeni voioși, cărora le cădea bine mîncarea și beutura. Ajunse rëndul la cafea neagră. Locotenentul Terbiani își trase scaunul lângă feréstră și întorcându-și privirea spre stradă își fuma țigareta, legănându-se pe 2 picioare ale scaunului.

— Destrelli! Vino iute..... Ian, privește!

Și îi arătă camaradului său, care se grăbi spre el, două dame care treceau peste piață, pe partea de vis-à-vis.

— Vêđut-ai vr'odată mai frumoșe? Într'adevăr frumoșe!.. și ce elegante!

Abia scăpă Destrelli aceste cuvinte și ceilalți ofierii grăbiră toți la feréstră.

— Ce piciorușe, per Bacco!.. Ce mers majestos... Fórte drăguțe!

Și în aceste constatări conglăsuiau toți.

— Auzi stăpâne! Ian' vino încóce — strigă tinerul locotenent Varella, și își apăsă mat bine monocul pe ochiu.

— Cine-ș damele acelea? întrebă Terbiani pe hotelierul ce grăbi la ei

Iar „padrone“, care putea fi cam de 50 ani, bine făcut, cu o față simpatică, își neteđi barba roșietică și ascuțită, și dise tră-gănat:

— Una e d-șóra Corati di Giojoso, fiica proprietăresei acelei vile ce se vede pe colina cea de dincolo. Ceealaltă, cea neagră, e sora ei mai mare, marchesa Gamberti, o damă care...

În acest moment intră în odaie o servitoare zdravănă, aducând liqueururile. Conversația se întrerupse, și începură toți a glumi cu Anita. De altcum nu sciau destul! Acest liniștit unghet al pământului ascundea în sine două frumseți de poziție înaltă, care se îmbrăcau după cea mai nouă modă. Căpitanul dete la o parte păhărelul; era încă tiner, nu demult s'a ridicat la acest rang, și se purta încă fórte colegial cu ofierii săi subalterni.

— Cum ve plac locuințele, domnilor? După ce ne-am stêmperat fómea, ar fi bine dór' să ne îngrijim și de asta; sunteți mulțumiți? Două ăile întregi rămânem aci!

Fie-care oficer spuse cuartirul ce i s'a destinat, însoțindu-l cu observări glumețe.

— Sermanul Destrelli! Lui îi e destinul, ca totdeauna să ajungă la barbiér. De, pěrul îi e tocmai ajuns la tuns, — nu-i așa?

— Auzi Destrelli, dă-te numai pe mîna barbiérului, dar nu și pe a barbiéri-tei... șcii, ca atunci...

Un ris vesel isbucni la aceste cuvinte. Toți cunoșceau dór' splendida istorie la care se făcea alusie...

— Nu rîdeți de mine, mai bine me compătimiți; iată aci e Bombane, care s'a născut sub o stea norocóasă; totdeauna ajunge între aristocrați. Și aici a în cuartir la baronul Corati ăi Giojoso. Ei, cine-i cu noroc!..

— Cum ai ăis? Corati Giojoso? Dar acesta e tatăl acelei încântătoare blonde, care a trecut pe aci?

— Înzădar, Bombane, tu ești fiul norocului, ăiseră toți către frumosul oficer.

— Și tu? Tu unde ajunse-și? întrebă Terbiani pe tînărul oficer cu monoclu. Cerce-taseră împreună școlă militară.

ivesc în lumea pedagogică mulțime de voci contra întreg sistemului de instrucțiune actual, care încarcă pe bieții băieți cu atâtea greutăți, încât aproape îmbrâncesc sub povara lor. Abia este elevul de 9 = 10 ani și deja îl întâlnim pe stradă, ducând un așa număr însemnat de cărți, încât abia le cuprinde cu o mână. Din toate acele trebuie să învețe atâtea limbi, atâtea dă-raveri, atâtea ortografii feliurite, încât la urmă perde tot firul, și nu se mai poate orienta; iar în capul lui înloc de claritate se naște o confuziune babilonică. Mai ales la noi se ved urmele acestui sistem, unde încă din primii ani se impune învățarea limbei maghiare, de tot străine de structura, to-pica și natura limbei materne. Pe lângă aceasta, se mai adaugă limba germână pentru elevii noștri din școlile săsesci. Între asemenea împrejurări nu-i mirare, când vezi pe copii scrind, în lucrările lor de casă, odată toate *substantivele* în nemțește cu *inițială mică* și toate *substantivele* în românește cu *inițială mare*.

Și asemenea aparențe sunt un indiciu, că instrucțiunea pregătitoare se face mai cu succes în limba maternă, adecă națională.

Dacă elevi, a căror limbă maternă este limba de propunere a școlilor, simțesc greutatea instrucțiunii, cu atât mai mult o vor simți elevii români, cari au să se lupte preste tot cu greutățile limbei. O dispozițiune ușurătoare și din punctul nostru de vedere numai binevenită poate fi, și până atunci, până când cei competenți vor introduce reformele necesare în întreg sistemul de învățământ și mai ales în planul obiectelor singuratic.

Că sistemul actual nu e corespunzător, ne arată mai bine practica lucrului, rezultatele obținute. Inveți câte 8 ani la limbi diferite, mai ales morțe, și la urmă te alegi cu nimica totă. Unde mai rămân apoi celelalte studii, câte se pretind, sunt atât de multe, estinse și varii, încât într'adevăr de mic te îngropă într-o bibliotecă întrégă, care în foarte multe cazuri te bolnăvesce și lipsește de vioitate, ce trebuie s'o aibă un tinăr. Dacă pe lângă aceste mai ai nefericirea de-a ajunge pe mâna unor profesori, cari n'au calificațiunea și chemarea necesară, apoi te mortifică formal. Inveți, bovezi cu anii la câte și mai câte, din cari nu pricepi aproape nimic. Ajungi cu memoria la atâtea desteritate, încât poți recita partii întregi, și toate acestea, ca preste câțva timp să nu mai știi nimic. Unde profesorul este la culmea chemării sale, pricepe misiunea sa, acolo insuficiența planurilor o suplinesce purcederea lui, care mănecă dela principiul: *să nu în-*

carci mintea elevilor cu câte verși-uscate, ci să-i faci instrucțiunea plăcută, dezvoltând în mod armonic puterile lui atât trupesci cât sufletești, punând mare pond pe aceea, să eșă din școală cu *cunoscințe clare* și cu o *judecată sănă-tosă*.

Să se năsuie deci toți profesorii ași însuși pelângă cunoscințele necesare și un metod corespunzător, ca astfel să pôtă cât mai mult ușura elevilor sarcina învățării, făcându-i să pôtă înțelege curând lucrurile predate, ca astfel să le rămăie nu numai Dumineca, ci și în celelalte zile, timpul liber de ajuns pentru distracți și recreațiunea atât de necesară unei dezvoltări armonice a organismului lor.

Colecta pentru monumentul lui Șaguna. Din mai multe comune ni se scrie că autoritățile civile din comitatul Hunedorei, au citat la sine pe preoții ori episcopii bisericești și i-au pedepsit în bani, pentru-că au făcut în comunele lor colecte în favorul fondului pentru ridicarea unui monument Marelui Șaguna. La tot cazul purcederea autorităților civile este incorectă, căci organele bis. au executat numai ordinul superiorității bisericești esmis în acest obiect; deci îndreptățirea acestei superiorități de-a întreprinde colecte trebuie constatată. Noi avem informațiuni, că s'au făcut de Ven. Consistor și raporte oficiale în această cauză, și că Consistorul a intervenit imediat la locurile competente pentru regularea chestiunii. Să sperăm, că rezultatul intervenirii va fi favorabil.

Dignitari bisericești de ai noștri, dinși de Academia Ortodoxă din Cernăuți. Societatea „Academia ortodoxă” a studenților dela facultatea teologică din Cernăuți a numit în adunarea sa generală extraordinară din 29 Decembrie 1898 pe următorii preasfințiți, de *membri onorari pentru meritele lor* pentru societate și pe terenul bisericesc: P. S. Sa Dr. Milaș, episcop sufragane (al Metropolitiei de Cernăuți) în Zara; P. Sa Dr. Petranovici, episcop sufragane în Cattaro; P. S. S. Ioan Meșianu episcop al Aradului, al Oradei-Mari, al Ienopelei și al părților adneceate bănățene și nou alesul Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania; P. S. S. Nicolae Popea, episcop al diecesei Caransebeșului; P. S. S. Dr. Gerasim Timuș, episcop el eparchiei „Argeș”; P. S. S. Dr. Atanasie Mironescu, episcop al eparchiei „Noul Severin” în Râmnicul-Vâlcei; P. C. S. Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicar archiepiscopesc în Sibiu; dl Dr. Iuliu Olariu, profesor de teologie în Caransebeș, dl Dr. C. Chiricescu, profesor la facultatea teologică în București și dl Dr. I. C. Popescu, econom staurfor la biserica „Domnița Balașa” în București.

„Intrucât va fi adevărat?” În numărul nostru 10 din a. c. am făcut sub acest titlu întrebare, ce-i adevărat din zvonul diarului „P. N.” că P. S. Sa Episcopul Szabó ar fi pentru introducerea liturgiei maghiare? Iată răspunsul ce ni-l dă „Unirea”:

„Episcopul de Gherla și Blașul. „Pesti Napló” publică o corespondință din Blaș, de care au luat notiță aproape toate foile. În corespondința aceasta se susține, că între Episcopul de Gherla Excelența Sa Dr. Ioan Szabó și între Blaș ar fi izbucnit un conflict din cauză că Episcopul de Gherla ar promova din toate puterile năsuința celor ce vreu să introducă liturgia magiară. Și special acest conflict ar fi provenit din pricina articlilor din „Unire” scriși în această cestiune.

„Telegraful”, făcând pomenire de corespondința aceasta, cere de la noi deslușiri.

„O facem bucuros și declarăm, că nu avem nici o cunoscință de acest conflict și cu atât mai puțin scim și credem că Excelența Sa ar lucra pentru introducerea liturgiei maghiare în biserica greco-catolică.

„Tot lucrul se reduce la o scornitură ieșită din creerii bolnavi ai corespondentului lui „P. P.”

Cabinetul Széll.

M. Sa a primit demisia baronului Bánffy și a cabinetului său.

Br. Bánffy și Fejérváry au fost primiți Duminecă în audiență. Au raportat asupra situației și combinațiilor.

Luni apoi Coloman Széll a fost chemat telegrafic la Viena și primit la 12 ore în audiență de M. Sa. Iar o telegramă sosită Luni sara la Sibiu ne vestea, că *M. Sa a însărcinat pe Coloman Széll cu formarea noului Cabinet.*

Va fi singura formațiune, care va împingea mai puțină rezistență din partea opoziției, ba va fi primită chiar cu complăcere de apponyști, de unde se deduce că sub Széll se va întâmpla fusiunea între partidul liberal și național apponyist.

„Ale sale, dintru ale sale”..

„Tribuna Poporului” dela Arad are inherentă însușire, de care de loc nu se pot desbăra cei ce o dirigează, anume: de-a lovi cu toate ocaziunile în capii, metropoliții, bisericești noștri.

Atacat'au pe fiertatul metropolit Miron, nelăsându-l să odihnească în pace nici barem în mormânt; iară acum, ca să nu iasă din elementul lor, și-au îndreptat săgețile veninoase, tendențioase, asupra nou-alesului nostru metropolit, încă înainte de a-și ocupa scaunul archiepiscopesc.

Dar „nobila” pornire de-a ponegrî pe toți câți nu se închină bancrotatelor lor vederi, nu se mărginesce numai la capii bisericești, a căror vață cu trup cu suflet ar trebui s'o apere și ocrotască, mai ales că mulți din ei sunt oficialii bisericești, ba chiar călugări „obediți”: ci se estinde asupra tuturor bărbaților, cari au ajutat și ajută cu muncă, nu cu frase, pe arhierii noștri în greaua lor misiune.

De altă parte ridică într'al nouălea cer pe de-a ceia, cari trăiesc

„înșirând la vorbe góle,
„ce din códă au să sune,

și trimbițând urbi et orbi pericolul ce amenință cauza națională și între altele instituțiile noastre culturale; iar când le faci ofertul de-a nu privi lupta, numai cu ochianul, de departe ci de-a ocupa locul onorific pentru susținerea și apărarea acelor instituțiuni periclitare, apoi îți răspund că „la așa ceva nu se pricepe.” Desine înțeles, că e mai bine a face voiajuri și a critica pe totă lumea, decât a munci din greu în cele cancelarii prăvoșe.

Mai ales Nrii ultimi ai „T. P. aruncă cu tină într'un numeros șir de bărbați, cari au muncit și muncesc pe terenul bisericesc, precum și pe alte terene menite a promova progresul nostru comun; și încă într'un mod cum abia aflu, chiar în diarele din cari dirigenții numitei foi au învățat sistemul invectivelor. Publicul cetitor va primi deci cu rezerva cuvenită scrisesele acelei foi aradane, care într'adevăr își pierde tot rostul și cumpétul.

Între cei atacați este și Preacuvioșia Sa dl director al seminarului diecesan din Arad, *Augustin Hamsea*. Domnia Sa ne trimite următoarea declarațiune, prin care în interesul adevărului trebuie să constate în fața celor susținute de „T. P.”, că nu se poate bucura de distinsa onoare de a fi „nepotul” Prea Înalt Sfințitului nostru metropolit: Iată-o:

Declarațiune.

„Tribuna Poporului” din Arad a publicat în multe rânduri ca fapt esistent, că eu sunt nepot Prea Sfinției Sale Dlu Episcop al Aradului Ioan Meșianu.

Față de aceste comunicate ale „Tribunii Poporului”, declar: că eu nu sunt nici nepot Prea Sfinției Sale, nici rudenie cu Prea Sfinția Sa Dl Episcop Ioan Meșianu, și astfel toate combinațiunile făcute de numita foie, atât față de Prea Sfinția Sa, cât și față de mine pre basa unui fapt neesistent, închipuit, sunt neadevăruri lipsite de ori ce basă reală.

Arad, 7 Februarie, 1899.

Augustin Hamsea.

și prietenia din trecut au păstrat-o și mai departe.

— Eu? — răspunde întrebătorul, și glasul îi era ca a unei copile — oh. eu sunt foarte mulțumit. Am ajuns la veduva marchisului Gamberti. Și la vorba din urmă își sucie zdravăn mustăcióra ce abia răsărea.

— Veduvă! Veduvă? Frumosa madame Gamberti e veduvă? Năstăngul ăsta de crășmar ne-ar fi putut spune asta îndată.

Terbiani nu-și află locul după această descoperire.

— Țici că e veduvă? — întrebă pe prietinel său mai departe. Dar știi că aceea e tocmai pentru mine? Cu coconițele tinere nu-mi prea bat capul, dar o veduvă... și și încă o astfel de veduvă.. Paolo! dragă Paolo, lasă-mă pe mine în cartirul tău; nu-ți voi uita în veci acest serviciu de amici!

— De, schimbă cu Bompane, și atunci vei ajunge în casa blondei celei frumoase, și poți... vei lua-o și de nevastă. Mie încă îmi mai convin veduvele. Și tinărul oficer șiret își apăsă monoculul pe ochiu.

— Rogu-te Paolo, fă-mi această bucurie, las' să se strămut eu la marchisa; poți că e în joc tocmai fericirea vieții mele!.., înțelegi, Paolo?

— Hai de, fie dară! Îți predau ție bietul meu de cartel; încăldesce-ți inima în privirea frumoasei veduve! Și măruntelul locotenent se făcu că nu-i pasă nimic, de acest schimb..

Terbiani nu-l mai ascultă; într'o clipă fu afară, își căută geamantanul, și într'o sală laterală a crășmei se premeni cu totul. Preste un sfert de ceas „en pleine parade”, era iarăși în mica sală, unde tocmai strângeau masa. Se rugă să-i arate direcția în care trebuie să meargă în castelul Gamberti.

— Cum? Pe Dta te-au încuartiriat acolo, dle locotenent? întrebă crășmarul cel gros, și privi mai bine pe oficer, ca și când ar voi să se încredințeze, dacă e vrednic de această cinste. Foarte bine, foarte bine! Colo în apropierea palazzului, vezi domnule locotenent? colo unde ard luminile acele multe!

Terbiani se grăbi, și nu preste mult să vedu în fața unui edificiu domnesc de frunte, din veacul trecut.

— Tote's în ordine — gândi el — corespund pe deplin economiei unei domne mari.

Un lacheu în frac și cu cravată albă primi cu ceremonie sârbătorască, pe insinuatul militar.

— Nu 'mi-ași putea face onorurile la marchisa? — întrebă Terbiani pe lacheu.

— Signora marchesa în aceste momente e dincolo în vila Gioioso.

Cu aceste cuvinte conduse pe oficer în odaia cea mare, a cărei pereți erau acoperiți cu parchet vechiu, și era plină de mobile scumpe.

Focul vesel din sobă, împrăștiată căldură și lumină. Flori din florărie înverșeau în toate unghiurile odăii, și parfumul jacinților înfloriți, tradau prezența unei dame fine și elegante.

— Dacă dl locotenent ar voi dór' să cetască — duse lacheul — aci puteți alege gazete, iar colo pe stelagiu găsiți cărți. Vă pot servi dór' cu cafea, ceaiu, sau pâine?

— Mulțumesc, mulțumesc! răspunde oficerul distras.

— Dl locotenent e pôte obosit și doresce a se odihni?

— Mulțumesc, nici când nu me culc înainte de meșul nopții, — în gândul său însă își duse că în acest chip pôte va avea ocașiune a se întâlni încă aici cu domna casei. Camerierul se retrase, iar Terbiani se aședă comod într'un fotel.

Se trase mai aproape de sobă, și privea focul, care escita mii de gânduri nebnatice în mintea lui. Timpul trecea; ușa se deschise deodată, și dama mult așteptată sosi. Ah, din apropiere e și mai frumoasă! își duse

în sine Terbiani, în vreme ce bolborosi câteva cuvinte de politeță.

— Poți vedea, domnul meu, — duse dama întinșând mâna spre sărutare — cât de mult m'am grăbit, numai ca să nu neglig datoria ce i se impune unei dame față de oșpetii săi. Dincolo la părinții mei m'am întâlnit cu un companion al d-tale, care mi a spus că ești aici.

Tinărul se plecă adânc; îi cădea bine a vedea, cu câtă atențiune îl privea acei ochi bruni și cocheti.

— Numai de aș ști ce impresie i-am făcut?, își duse în sine oficerul mândru, și din zimbetul amabil înzădar se silea a ghici gândurile damei șirete.

— Aș regreta mult, dle locotenent — duse dama cu multă cochetărie — dacă penmine 'ți-ai jertfi odichna; cred că ești obosit.

— Oh, signora, cum ași simți eu obosela în astfel de societate ca a d-tale?

— Dle, nu judeci Dta prea pripit? De, nu poți ști de nu sunt eu chiar preaplictisitoare. Altfel trebuie să-ți spun că după singurătatea iernei fără sfârșit de lungă, me bucur foarte mult de societatea d-tale. Aici sunt totdeauna numai cu familia noastră.

— „Bravo!” cugetă în sine Terbiani, iar cu voce tare duse: Dar pentru ce trăiesci în singurătate?

Revistă Bisericească.

Din România.

(*Studiul religiei*). Se vorbește cu încredere siguranță că introducerea religiei până în clasa opta liceală, ar fi asigurată. (Destul de rău că n'a fost și până acum în totdeauna! Red. „T. R.”.)

(*O faptă de bine*). Suntem informați scrie „Școala și Biserica”, că o parte dintre Prea Sfinții Episcopi mai bogați, în frunte cu Prea Sfinții Metropoliți Moldovei, au depus un fond de lei 500.000 pentru facerea unui institut de cultură pentru fete, spre a detrage ficele ortodoxilor de la influența școlilor catolice.

(*De-ale clerului din Țară*). Dl I. Grigoriu, profesor la gimnaziul din Vaslui, s'a hirotonisit preot, a treia zi de Crăciun. Ni se umple inima de bucurie, dă „Șc. și Bis.”, vădând, că elemente așa de culte și valoroase intră în clerul nostru național.

Din diecesa Aradului.

(*Esamenul de calificare*) cu candidații la preoție prescrie prin Statutul organic și prin Regulamentul special, să va ține în Arad, precum se face cunoscut prin o notă oficială, de I. P. S. Sa Dl Episcop diecesan Ioan Meșianu, Joi în 18 Februarie vechiu, în localitatea îndatinată, cu începere la 9 ore înainte de amiazi.

La examen sunt admiși toți acei teologi absoluți, cari până la 31 Ianuarie a. c. și-au așternut recursele conform prescrierilor Regulamentului.

(*Un document important*). În 3/15 Noiembrie a. c. se împlinește 87 de ani dela deschiderea solemnă a institutului preparandial rom. gr. or. din Arad, numit cu drept cuvânt „autorul norocirei noastre românesce”.

Este mare și însemnată ziua această pentru românii gr. or. ungureni, căci în această zi s'a pus temelie culturii noastre naționale în acele părți. În acest institut au propus unii dintre cei mai luminați bărbați a-i neamului nostru românesc; din acesta au eșit mii de tineri folositori bisericii și națiunii noastre.

Acest sanctuar al culturii noastre este câștigat prin noi înși-ne, ca și toate celelalte instituții culturale române, căci Majestatea Sa preaînaltul Imperator și Rege Francisc I, aducându-și aminte și de poporul român vecinic credincios tronului și patriei și care s'a distins atât de mult prin victorioase bravuri de pe câmpul de luptă contra Francesilor, a decretat înființarea acestei preparandii, care la ziua susnumită, 3/15

Novembre anul 1812 s'a și deschis cu mare solemnitate.

Creșdând că face o plăcere publicului cetitor, Dl Damaschin Medrea inv. în Căpruța, publică în „Bis. și Școala” circularul dat din incidentul acestei zile de către P. S. S. Episcopul de pe atunci Pavel Avacumoviciu, care l'a aflat în arhiva parochială din Ilteu, scris, conform usului de atunci, cu litere cirile și pe care la transeris cu litere latine păstrând interpunctiunea și ortografia.

Circularul fiind un interesant document nu numai istoric, ci și de limbă, îl vom reproduce și noi.

(„Bis. și Școala.”)

Din diecesa Caransebeș.

(*Hirotonire*). Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan, Nicolae Popea, a binevoit a hirotoni la 28 Ianuarie. v. a. c. întru presbiter pe absolventul de teologie Petru Popescu. Densul e designat de preot în comuna Văliug.

(*Concertul*) aranjat în 20 Ianuarie st. n. de Societatea de lectură „Ioan Popasu” a reușit strălucit. Concertul sa început la 8 ore sara după sosirea P. S. Sale a dlui episcop Nicolae Popea și a Prea-cuvioșiei Sale părintelui Archimandrit Filaret Musta și a urmat după următoarea programă: 1. Prieasna „Lăudați” cor micst de în 5 voci de A. Sequens. 2. Fragment din scrisoarea III de Eminescu, declamată de teologul de cursul III. Eugeniu Sudreșan. 3. Singurica, cor micst, de I. Simonescu. 4: a) „Dans spaniol” piesă pentru orchestră de M. Mozskovsky b) „Serenada” piesă pentru orchestră de Cœur Aslan. „Nița Panjën” monolog de C Brediciu, declamat de pedagogul de curs II. Simeon Popoviciu. 6. a) „Tot ți-am dă” de T. Popovici. b) „D'ar fi badea”, de A Sequens.

(„Foia Diecesană”)

Revistă Externă

Americanii și Filipinele.

Senatul american din Washington a adoptat la 15 Febr. n. o propunere de cuprins că prin adoptarea tratatului de pace, Statele unite n'au de când să-și anexeze Filipinele în mod definitiv, ci mai mult în scopul de a stabili în acele insule un guvernament care să răspundă situațiunii locuitorilor, preparându-i pentru un guvernament autonom local, și de a dispune, la un moment dat, de insule în așa mod, încât să satisfacă și interesele Statelor-Unite și ale locuitorilor din Filipine.

Anglia și America.

Lordul Charles Beresford a sosit la San Francisco, unde și-a început deja campania în favoarea unei *acțiuni comune anglo-americane în China*.

Familia Gioioso aproba întru toate aceste vederi.

Și iarăși s'a făcut noapte, și locotenentul Terbiani și doamna castelului iarăși se aflau împreună în odaia parfumată de iacinte și rose.

— Măne deja mergem mai departe, nu am deci timp de pierdut, dăse Terbiani în sine, nu-i permis să întrelas ocaziunea ce mi se îmbie. Marchisa e încântătoare, și eu mă toposc după veduve tinere.

— Oh, ce mult va simți ea lipsa acestor momente! Acest gând se scapă al pronunța și cu voce tare, și ochii ce-i ardeau cu pasiune în foc, și-i odichni pe frumoasa femeie.

— Mărturisesc sincer, dle locotenent, dăse marchisa cu al ei propriu farmec, așa-i că ai voi foarte mult să te căsătorești?

— Oh, Dta citești în inima omenilor! Da, sunt prea cutezător, că îndrăsnesc a visa și astfel de fericire. Sciu că n'ar fi permis să mă dau astorfel de speranțe, pentru-că mie numai frumoasă, nobilă, încântătoare, îmi convine, deși știu că de toate nu sunt vrednic.

— D-ta ești nedrept față cu D-ta însuși, dăse marchiza, — și dacă îmi dai timp, îți voi procura acest tesaur.

— Marchisă, cuvintele D-tale mă fac prea fericit!..

Și Terbiani tocmai voia să se arunce în genuchi, când cu o vehemență ore-care ușa

Noul Președinte.

Alegerea noului Președinte al Republicii franceze s'a făcut repede; așa prescrie constituția.

Congresul electoral (camera și senatul la un loc) s'au întrunit deja în 18 Febr. n. în Versailles, reședința de ordinioară a Regilor, și au s'evârșit alegerea.

Președintele senatului, Loubet, și Méline, au fost candidații. Cel dintâi a obținut 480 de voturi, al doilea 270, astfel Loubet a fost declarat președinte al Republicii, cap al statului francez.

Intors la Paris a fost primit cu ovații mari, dar au fost și câteva demonstrații contra lui.

NOUTĂȚI

Asentările amânate. Deja în Martie ar fi să se începă asentările. S'au și făcut pregătirile de lipsă. Dar cum suntem încă în stare de „ex-lex”, ministrul de honveți a dat o ordinațiune prin care asentările sunt amânate pe timp nehotărât, nefind contingentul votat de parlament.

Contra liturgiei maghiare. Cetim în foile ungurești de Duminecă: „In adunarea protestantă din Szarvas, s'a ridicat furtună mare în contra limbii liturgice maghiare. Au fost mulți contra ei, și pe cei ce pledau pentru ea, n'au voit să-i asculte ci i-au huiduit strigând „Afară cu ei!” Numai închiderea adunării a putut pune capăt furtunei”.

Duelul sângeros. Dintr'o discuție diaristică nestăpânită, redactorul lui „Bud. Hirl.” Csajthay F. s'a duelat la finea săptămânei trecute cu redactorul lui „Egyetértés” Dienes M. La prima tragere de revolver, Csajthay a fost lovit în pept. Glonțul i-a străbătut amândouă plămânii și i-a rămas în trup. E în pericol de moarte.

În Iaszberény asemenea a fost rănit de moarte un diarist într'un duel cu sabia cu un proprietar de acolo.

Congregația din Bichiș-Ciaba va înainta dietei o cerere de-a să aduce o lege pentru oprirea strictă a duelului.

Falimentul artistei Agata Bârsescu. O impresiune penibilă a produs în toate părțile locuite de Români scirea, că tribunalul din Viena, la cererea a numeroși creditori, a declarat în starea de faliment pe celebra artistă dșora Agata Bârsescu chiar săptămâna trecută, pe când juca pe scena teatrului de aici din Sibiu. Acum că lucrul e secret public, dăm și noi pe scurt amănuntele.

Diarul „Neue Freue Presse” scrie că dșora Bârsescu a fost în timpul din urmă atât de reu năpăstuită de creditori, că nu putea să-și mai țină nici locuință proprie,

se deschise, și doi copilași și un bărbat frumos, de o vârstă mijlocie, de o presentare nobilă, intrară înăuntru. Marchisa se ridică și cu brațele deschise grăbi spre copii.

— Marchisul Gamberti, bărbatul meu, doi fii ai mei, — dl Terbiani locotenent, oșpele nostru plăcut deja de ieri!, dăse globia femeie recomandându-i reciproc. Marchisul întinse mâna oficerului care amuțise de mirare.

Marchisa zimbă cu bucurie reuțacișă, prinse mâna lui Terbiani și îl prezentă unei dame eșite din vremuri, care tocmai acum se desfacea din mantaua de călătorie.

— Iubita mea socră, dl locot. Terbiani doresce mult ca să-și presinte omagiile veduvei marchisului Gamberti, dōmnei casei. Nu-i așa, signor, că ți-am ghicit gândul?

Contesa bătrână întinse cu bunătațe tinărului oficer două degete dela mâna înmănușată...

Când în cealaltă zi regimentul plecă mai departe, locoten. Terbiani dăse cătră colegul seu cu care schimbase cuartirul:

— În veci nu mă voi căsătorii, frate! Femeile toate-s false. Toate-s amăgitoare ca scelipirea mării!..

Trad. de Romeo.

ci o amică a sa i-a fost pus la dispoziție o cameră pentru ca cel puțin să fie scutită de secevestrarea mobilelor. Se dăce că mult a contribuit la starea-i precară financiară pierderea unui proces contra societății engleze de asigurare „Star”.

Diarele bucureștene spun „Fam.” scriu, că regina României s'ar fi decis să se pună în capul unei subscripții publice pentru a veni în ajutorul strimțorăteii artiștii. Asemenea se vorbește că artiștii „Teatrului Național” din București ar da o reprezentație în folosul mării artiște.

Serată-Bârsescu în Sibiu. Precum aflăm din isvor sigur Vineri în 12/24 a curenteii va avea loc aici o serată musicală în onorea celebrei artiște Dșora Agata Bârsescu cu conlucrarea acesteia. Serata o aranjază societatea sibiiană iubitore de artă, în „Gesellschaftshaus”, cu un program foarte bogat.

Programul mai de aproape se va publica la timpul său atât prin jurnalele din loc, cât și prin afșuri.

La serată vor conlucra puteri recunoscute din loc.

Reușita seratei promise a fi asigurată prin interesul ce-l arată publicul sibiian, fără deosebire, față de tragedia care atâtea momente de distracție artistică i-a câștigat.

O mare nenorocire de tren. În apropiere de Brüssel un tren accelerat s'a lovit Sâmbătă dimineața așa de puternic de un tren ce sta în stație, că s'a zdrobit grozav: 39 de persoane călătore au fost scose morțe de sub ruinele vagonelor; 60 rănite greu și 140 răniți mai ușor.

Mulțamită. Credincioșii bisericii greco-orientale române din Certede, și pre calea acesta esprima mulțamita stimăților Dr. Zosim și Sofia Chirtoș, pentru donațiunea de 50 fl. v. a. făcându bisericii, nōstredorindule ca D-șeu să le lungiască firul vieții întru mulți ani fericiti Certege în 18/II Febr. 1899. În numele credincioșilor Constantin Cotișel preot.

Frigul în Statele-Unite. Din New-York se anunță că frigul acolo este foarte intens. Portul este înghețat, iar navigația a devenit cu totul dificilă.

Morte. Elisen Mezei Câmpeanu, teolog absolvat și student în filosofie, ajungând bolnav la Brașov, spunea „G. Tr.”, a răposat Vineri seara la 6 ore în spitalul civil de acolo Fi-e-i țerina ușor!

Explorarea ruinelor Babilonului. Sultanul a acordat unei misiuni germane autorizația de a explora ruinele Babilonului. Misiunea aceasta trimisă de guvernul din Berlin și organizată de profesorul Sachan, va fi condusă de doctorul Robert Koldewey. Explorarea ruinelor Babilonului va dura probabil cinci ani și va fi de o mare importanță arheologică și istorică.

Locul unde a fost Babilonul, a fost pentru prima oară recunoscut de dl Layard, mai târziu ambasador al Angliei la Constantinopol, care descoperise și ruinele Ninivei. A fost apoi explorat de o misiune franceză, dela 1851—1854. Câti-va ani mai târziu, sir Henry Rawlinson a călcat ruinele misiunii franceze și ale lui Layard. Ultimul explorator a fost Rassam, amicul lui Layard. Toți exploratorii însă n'au făcut decât săpături parțiale, pe când Germanii acum vor face o explorare metodică și completă.

Pe totă întinderea vechiului Babilon, care era situat pe țărmul Eufratului, mobile de nisip indică locul monumentelor principale. Cea mai mare din ele numită El Kasor (castelul), se crede că acoperă ruinele palatului lui Nabucodonosor. Cu explorarea acestei mobile vor începe lucrările misiunii germane.

Posta redacțiunii.

Dr. O. P. S'a făcut deja de mult recercare la ministru pe baza dispozițiilor statutului, și se așteaptă rezultatul. E curios, că numai pe voi cei din comit. H. vă omoră cu dragostea! Pentru cele trimise mulțamită!

— Ei, medicul de casă a convins familia noastră, că viața dela sate și singurătatea va fi foarte priincioasă sănătății mele, și uritul într-adevăr s'a dovedit de un foarte bun medicament! Așa-i că exteriorul meu ar pute face onore ori-cărei femei reșcobane de țeran?

Terbiani îi contrașise, și cu istețime întorse iarăși vorba la singurătatea dela țară. El aruncă nisce priviri duișe asupra ei, și i-se părea că tocmai în bun timp a ajuns aici. Conversația deveni tot mai animată, și în urmă se dovedi că au mulți cunoscuți comuni în Roma și Neapol. Loco tenentul se simțea în ceriu!

— Se vede că-i convin și eu ei, dar și ea îmi convine mie! Măne me voi declaral, se vede că și-a urit veduvia, gândi în sine Terbiani, când după meșul nopții se întorse spre odichnă.

Diminătă apoi când s'a deșteptat, a aflat pe masă o învitare la dejun în vila Gioioso. După dejun va fi vânătoare de vulpi. „De sigur va lua parte și frumoșa veduvă!”

Terbiani nu o parășia, îi vorbea cu mare foc despre simțemintele sale, îi zugrăvia nemângăierile vieții de flăcău stingher, și presenta în lumină trandafurie bucuriile vieții conjugale!..

Voci din public.

Scrisoare de mulțumită din America.

Copia scrisorii originale, tradusă verbal românește.

Domnului **Franz Wilhelm**, farmacist,
Neunkirchen, Austria de jos
New-York, 18 Mai 1898.

Iubite Domnule!

În Noembrie 12 anul 1895 eram așa de bolnav de reumatism, că am fost silit, să mă pun la pat. Opt luni de zile a trebuit să zac în același loc, fără să mă pot mișca; greutatea corpului mi s'a redus dela 175 lbs la 130 lbs, un semn despre durerile grozave, ce-am avut să îndur în atâția ani. N'am lăsat mai nimic neprobat, însă după ce folosesc ceva, așa am auzit de linimente electrice, scalde turcești, și după tot felul de ocupațiuni medicale, nu me simțeam mai bine, așa că ultimul medic ce l'am ocupat mi dăse, că nu primesce mai mulți bani dela mine, pentru că banii sunt aruncați fără scop.

După ce trecu vreme la mijloc, întâlnii un amic al meu, care-mi spune de **tea Wilhelm pentru curățirea sângelui antiartritică, antirheumatică**, ce-ar fi un mijloc fără greș contra reumatismului. Eu îi povestii din experiențele mele cu alte mijloce, și aveam foarte puțină încredere. Parecă mâna sorții mi-a dictat să scriu la D-Vóstră, și că inima mea mai cugeta, că există un mângăitor, care mă curăză. Da, am câștigat convingerea, că există un atare mântuitor. Nu pot exprima în cuvinte durerile cumplite din cei din urmă 3 ani; acum când nu mă mai poate conturba nimic, mă simt ca un copil nou născut în acest moment fără a prețui toate comorile lunii pe lângă **tea Wilhelm pentru curățirea sângelui antiartritică antirheumatică**.

Fiți așa buni, domnule, și trimiteți-ne îndată l. C. Q. D. 1 duzină (12) pachete din **tea Wilhelm** pentru curățirea sângelui antiartritică antirheumatică.

Dorindu-Vă ce e mai bine în sănătate și viață îndelungată, rămân cu tot respectul.

Iosef M. Gordon, 179 orchard st.
New-York. [192] 5-9

Se află în toate farmaciile.

Deposit principal: la farmacistul **I. G. Molnar**, Sibiu.

Nr. 93—1899

[25] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parochia de clasa a II. Idicele prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele stabilite în sinodul parochial ținut la 25 Ianuariu 1898, cari la oaltă dau suma de 600 fl.

Petentii vor avea a promova suplica lor concursuală instruită în sensul legilor în vigoare, în termenul deschis, subscrisului oficiu protopresbiteral p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului.

Reghinul-săseșc, 26 Ianuariu 1899.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Galaction Șagău,
protopresbiter.

Nr. 11/899

[18] 3—3

CONCURS.

In conțelegere cu comitetul parochial concernent se publică concurs nou pentru ocuparea postului de capelan în comuna bisericăscă **Lăpuș**, cu termen de 30 zile dela prima publicare oficială.

Venitele sunt jumătate din venitele stolare parochiale cam în sumă de 426 fl. 50 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigoare până la termenul convenit subscrisului oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 20 Ianuariu 1899.

Romul Furdul,
protopop.

Apel important!

O Societate de asigurare pe acții indigenă, care acum se organizează, caută pentru acest oraș și împrejurime,

Agenți principali

pentru purtarea întreprinderii de asigurare a vieții și poporului precum și inspectorii, organizatori și organe de așiguriune. Ocupațiune durabilă, existență sigură și rentabilă. Aceia cari nu sunt experți în această branșă vor fi instruiți și introduși de un organ al societății. De ore-ce în fiecare comună din acest comitat se vor denumi reprezentanți, sunt bineveduți reflectanții din părțile aceste. Oferte se se adreseze sub **Assecuranz-Gesellschaft 39 la Anoncon Expedition Geza Pick, Budapesta, Josefsplatz 10.** [20] 2—2

Cel mai eficace **MIJLOC DE CASĂ**, pentru a regula mistuirea, pentru a produce o circulațiune regulată a sângelui, pentru a depărta părțile stricate și defectuoase ale sângelui (condițiunile esențiale pentru susținerea sănătății) precum și pentru delăturarea repede și sigură a bôlelor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigăitul, vânturi, grătă, dureri de stomach și fole, sgârcei de stomach, îngreunarea stomachului cu bucate, flegmă, congestiuni de sânge, hemoroide, bôle femeiești, bôle de intestine este de 40 ani probat

BALSAMUL DE VIAȚĂ al Dr. ROSA.

din farmacia lui **B. FRAGNER** în Praga 203-III.

Acesta favorizează întreg actul mistuirei, produce un sânge sănătos și curat și este un remediu de casa poporal probat, sigur și estins.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dublă 1 fl.
Prin postă 20 cr. mai mult.

Atențiune! Fiecare se ceară numai preparate originale din farmacia lui **B. Fragner** în Praga și se observe, ca toate părțile învîltoarei balsamului Dr. Rosa se fie provădate cu alăturata marcă rotundă de scutire, asemenea toate părțile învîltoarei alifiei de casă de Praga pōrtă marca de scutire în trei unghiuri alăturată!

Ori-cine îmi anunță o falsificare primesce o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoscintă stau la dispoziție spre vedere.
Depozite în farmaciile I. Török, Budapesta. **A. Egger**, Budapesta, apoi în Sibiu la **E. Rumler**, **K. Müller** și **K. M. Herzberg**.

Depositul principal B. FRAGNER, farmacie „la vulturul negru“ în Praga, colțul stradei Spornier Nr. 203.

ESPEDITION CU INTORCEREA POSTEL

Redactor prov. **Dr. Elie Cristea.**

„TIMIȘANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Timișoara.

Incheierea Socotilor cu 31 Decembre 1898.

[26] 1—1

Contul bilanțului.

ACTIVE.		PASIVE.	
	fl. cr.		fl. cr.
Cassa în număr	13392.38	Capital de acții	280000.—
Cambii de bancă fl. 463384.—		Fond de rezervă gen. fl. 47225.42	
Cambii ipotecare „ 236649.—	700033.—	Fond de rezervă pentru acoperirea pre-	
Imprumuturi ipotecare	306773.66	tensiunilor dubioase „ 2292.83	
Mobilier fl. 2095.02		Fond de rezervă pentru	
după amortisare de 10% „ 209.50	1885.52	diferințe de curs „ 1400.—	50918.25
Imprumuturi pe efecte (Lombard)	3240.10	Fond de pensiuine	4600.—
Efecte proprii	5035.80	Depuneri spre fructificare	521083.39
Realități	13946.15	Cambii reescomptate	148658.—
Giro- și Cheque-Conto	1231.75	Interese transitoare	14121.86
Interese de reescompt anticipate	843.58	Dividendă neridicată	264.—
Interese restante	6476.03	Int. după capitalul de acții em. II.	8.41
Diverse conturi debitoare	4103.57	Contrib. după int. capit. în sem. II.	1265.56
		Diverse conturi debitoare	1129.46
		Profit curat	34912.61
	1056961.54		1056961.54

Contul venitelor și al sarcinilor.

SARCINI.		VENITE.	
	fl. cr.		fl. cr.
Interese ridicate și capitalizate	25316.24	Interese după cambii de bancă	44289.95
Salarii	9522.58	„ „ ipotecare	17906.09
Contributie erarială și comunală	5667.83	„ „ imprumuturi ipot.	24913.06
Contribuție 10% după interese de		pe efecte	271.65
depuneri spre fructificare	1266.07	Venitul efectelor proprii	230.96
Interese de reescompt	10034.83	Venitul realităților	619.67
Chirie și spese de cancelarie	1418.98	Provițiune	729.63
Tipărituri și postporto	612.37		
10% amortisare din mobilier	209.50		
Profit curat	34912.61		
	88961.01		88961.01

Timișoara, 31 Decembre 1898.

Rotariu, director.

Miculescu, comptabil.

Theodorovits. Istin. Al. Creciunescu. Dr. Putici. Maniu.

Subsemnatul comitet am esaminat contul present al bilanțului, pre cum și cel al venitelor și sarcinilor, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghiere:

V. Babeș,
președinte.

N. Cherdan.

Dimitrie Buibaș.

„CRIȘANA“, societate de economii și credit în Brad.

Contul bilanțului.

[27] 1—1

ACTIVE.		PASIVE.	
	fl. cr.		fl. cr.
Cassa în număr	11152.27	Capital social	23150.—
Cambii escomptate	236632.61	Depuneri spre fructificare	231272.52
Imprumuturi pe obligațiuni	40828.82	Cambii reescomptate	13738.50
Imprumut ipotecar	11568.45	Dividende neridicate	138.—
Mobilier fl. 505.35		Fondul de rezervă	21600.—
după amort. de 10% fl. 50.54	454.81	Interese anticipate	4687.77
Interese de reescompt anticipate	172.09	Profit transpus din 1897 fl. 2009.92	
Interese restante	4465.70	Profit din 1898 fl. 8828.04	10837.96
Anticipațiuni	150.—		
	305424.75		305424.75

Contul profitului și al perderilor.

EȘITE.		INTRATE.	
	fl. cr.		fl. cr.
Interese de depuneri	12204.80	Interese	23519.11
Interese de reescompt	1869.57	Provițiune	4366.—
Salarii	2950.—	Diverse	2380.71
Chirie	200.—	Profit transpus din 1897	2009.92
Competințe de timbre	35.76		
Spese diverse	637.44		
Marce de prezență	722.—		
Amortisațiune de mobilier	50.54		
Contribuțiune erarială fl. 1236.74			
Contribuțiune comunală fl. 310.45			
Contribuțiune de 10% la depuneri	2767.67		
Profit transpus din 1897 fl. 2009.92			
Profit net fl. 8828.04	10837.96		
	32275.74		32275.74

Brad, la 31 Decembre 1898.

Vasilie Damian m. p.,
diector.

Ioan Rusu m. p.,
cassar.

Stefan Albu m. p.,
controlor.

Petru Rimbaș m. p.,
comptabil.

Membri în direcțiune:

Dr. Povel Oprea m. p. Aron Fejer m. p. George Bogdan m. p. Nicolae Obedeș m. p.
Vasile Boneu m. p. Ioan Stanciu m. p. Toma Oțel m. p. George Impărat m. p.
Ioan Roman m. p. Ioan Câmpian m. p. Ioan Cutean m. p.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat contul bilanțului, profitului și al perderilor și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare l-am găsit în consonanță și exact.

Brad, la 2 Gebruare 1899.

Teodor Pop m. p.,

Petru Gligor m. p.,

Simeon Băcilă m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidieceșar, e.